

IZJAVA ZA JAVNOST

Maribor, 4. februar 2021

4. februar – Svetovni dan boja proti raku

PREVENTIVA IN ZMANJŠANJE TVEGANJ ZA NASTANEK RAKAVIH OBOLENJ V RS

Svetovni dan boja proti raku predstavlja iniciativo, v okviru katere se lahko ves svet združi v boju proti svetovni epidemiji raka. Poteka vsako leto 4. februarja. Cilj obeleževanja svetovnega dneva raka je vsako leto rešiti milijone smrtnih primerov, ki jih je mogoče preprečiti. Z ozaveščanjem o preventivi ter izobraževanjem in informiranjem o raku lahko dosežemo bistvene spremembe na področju obolevnosti.

Vsaj tretjina raka je preprečljiva, zato imamo vse možne argumente, da podpremo izbiro zdravega življenjskega sloga in strategije preventive za vse – na ta način imamo najboljše možnosti, da **preprečimo in zmanjšamo lastno tveganje** za nastanek raka. Posamezniki prevzemimo odgovornost za svoje zdravje, izboljšajmo svoje prehranjevalne navade in fizično aktivnost, cepimo se (HBV, HPV) in na to spomnimo tudi druge okoli nas. Izogibajmo se alkoholu in tobaku ter pretirani izpostavljenosti sončnim žarkom. Vlade, šole, delodajalci ter mesta in skupnosti pa naj stremijo k ustvarjanju kakovostnega okolja, ki spodbuja in ščiti zdravje in blaginjo meščanov.

Pomemben vidik za spremembo miselnosti glede tega, kolikšno vrednost imajo naložbe v preprečevanje, zgodnje odkrivanje in nadzor nad rakom, so gospodarski razlogi. Za preprečevanje raka obstajajo utemeljeni, tudi finančno/gospodarski argumenti. Povprečna država z nizkim ali srednje visokim dohodkom ima samo zaradi rakavih obolenj, ki so povezana s tobakom, 170 milijard EUR gospodarskih stroškov na leto, medtem ko znesek za izvajanje štirih najučinkovitejših ukrepov za nadzor nad tobakom znaša le približno 0,09 EUR na prebivalca (WHO, 2014). Ti štirje ukrepi so: **dvig davkov na tobak in s tobakom povezane izdelke, protikadilska politika, popolna prepoved oglaševanja ter grafična obvestila** na embalaži. Med slednjimi najbolj učinkovit ukrep predstavlja dvig davkov na tobačne izdelke, ki je obenem cenovno najbolj ugodna intervencija za nadzor nad tobakom.

Geslo letošnjega Svetovnega dneva boja proti raku se glasi **#IAmAndIWill** (UICC), torej »Jaz sem in jaz bom«, in je namenjeno zavezanosti posameznika k ukrepanju. Verjamemo, da skupaj lahko dosežemo cilj - zmanjšati število obolelih in prezgodaj umrlih zaradi raka.

Mihaela Lovše, v. m. s., uni. dipl. org.
Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo

Program »Zmanjševanje rabe tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov ter alkohola med prebivalci RS« sofinancira Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE